

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5842,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Tam-tez-byla-Solidarnosc-Male-osrodki-ruchu-zwi.html>
16.03.2026, 01:28

Ogólnopolska konferencja naukowa „Tam też była »Solidarność«. Małe ośrodki ruchu związkowego i ich rola w latach 1980-1990” - Białowieża, 2-4 grudnia 2010

14.11.2010

Kilkudziesięciu historyków z różnych ośrodków naukowych w całym kraju obradowało w dniach 2-4 grudnia 2010 r. na konferencji poświęconej małym ośrodkom niezależnego ruchu związkowego w Polsce w latach 1980-1990. Liczny udział naukowców i żywe dyskusje potwierdziły wyrażane wcześniej opinie o istotnej luce w badaniach nad dziejami „Solidarności”, koncentrujących się dotąd na analizie działalności związku w największych ośrodkach miejskich i centrach przemysłowych. W dyskusjach przypomniano, że podstawową siłą „Solidarności” była jej powszechność. Zwracano także uwagę na trudności, ale i zalety prowadzenia działalności opozycyjnej w małych społecznościach. Prezentowane podczas konferencji referaty zostaną niebawem opublikowane.

Organizatorem konferencji był OBEP IPN w Białymstoku.

PROGRAM

2 grudnia

17.00 - otwarcie konferencji

17.15-18.15 - obrady - Wprowadzenie do tematu

Dr Marcin Markiewicz (OBEP IPN Białystok) - *Stan badań nad historią „Solidarności” w małych ośrodkach*

Dr hab. Andrzej Konrad Piasecki (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) - *Kwestie oporu społecznego (1981-1988) w monografiach lokalnych. Próba bilansu*

Radosław Oryszczyszyn (Uniwersytet w Białymstoku) - *Specyfika działalności opozycyjnej w małych społecznościach z perspektywy socjologicznej*

3 grudnia

9.00-10.40 - obrady w panelach równoległych: I i II

Panel I: „Solidarność” w okresie legalnym (VIII 1980-12 XII 1981)

Wojciech Rotarski (OBEP IPN Katowice) - *Spóźniony Sierpień w Częstochowie. Regionalny protest NSZZ „Solidarność” w klubie „Ikar” w listopadzie 1980 r.*

Ks. dr Adam Szot (Archiwum Archidiecezjalne w Białymstoku) - *„Solidarność” Ziemi*

Sokólskiej w latach 1980-1981

Marek Kietliński (Archiwum Państwowe w Białymstoku) – *„Solidarność” w Hajnówce w latach 1980-1981*

Dr Krzysztof Wiśniewski (Archiwum Miasta St. Warszawy) – *„Solidarność” w Pułtusk 1980-1981*

Dr Marcin Zwolski (OBEP IPN Białystok) – *„Solidarność” suwalska i giżycka – rywalizacja i współdziałanie*

Panel II: Działalność w podziemiu (13 XII 1981-1987)

Grzegorz Majchrzak (BEP IPN Warszawa) – *Radio „Solidarność” w mniejszych ośrodkach*

Marcin Dąbrowski (OBEP IPN Lublin) – *Świdnik – miasto niepokorne. Podziemna działalność „Solidarności” w Świdniku*

Milena Przybysz (OBEP IPN Łódź) – *Dzieje kutnowskiej „Solidarności” w podziemiu*

Dr Tomasz Kenar (OBUiAD IPN Szczecin) – *Działalność podziemnej Solidarności w elektrowni Dolna Odra w Gryfinie*

Bogusław Kleszczyński (OBEP IPN Rzeszów) – *Podziemna „Solidarność” w Sanoku w 1982 r. Między strukturą lokalną a regionalną*

11.00-12.50 – obrady w panelach równoległych: I i II

Panel I: „Solidarność” w okresie legalnym (VIII 1980-12 XII 1981)

Arkadiusz Kazański (OBEP IPN Gdańsk) – *„Solidarność” w Starogardzie Gdańskim 1980-1981. MKZ Kociewie – samodzielny region czy podregion Regionu Gdańskiego*

Łukasz Sołtysik (OBEP IPN Wrocław) – *Między Jelenią Górą a Wrocławiem. Kwestia makroregionalizacji na Dolnym Śląsku na przykładzie bolesławieckiej „Solidarności” (IX 1980-VII 1981)*

Krystyna Jastrzębska (Archiwum Państwowe w Siedlcach) – *Region czy makroregion? Kształtowanie struktur organizacyjnych i działalność „Solidarności” w Siedlcach w latach 1980-1981*

Emilia Świętochowska (OBEP IPN w Białymstoku) – *Relacje między dużymi a małymi ośrodkami na przykładzie „Solidarności” w Bielsku Podlaskim*

Panel II: Działalność w podziemiu (13 XII 1981-1987)

Dr Dariusz Węgrzyn (OBEP IPN Katowice) – *„Trzeci Szereg”. Konspiracyjne struktury „Solidarności” w województwie bielskim w latach 1982-1983*

Mateusz Sitarz (OBL IPN Szczecin) – *Podziemna działalność „Solidarności” w Policach koło Szczecina i działania SB wobec jej działaczy*

Ryszard Kawalec (Uniwersytet Wrocławski) – *Bezdebitowe pismo „Szerszeń” w Wyszku*

i okolicach podczas stanu wojennego

Dr Patryk Pleskot (OBEP IPN Warszawa) – *Życie po życiu w opozycji. Emigracyjne losy lokalnych działaczy „Solidarności” – szkic problemu*

Dyskusja

17.00-18.30 – obrady w panelach równoległych: I i III

Panel I: „Solidarność” w okresie legalnym (VIII 1980-12 XII 1981)

Dr Andrzej Stanisław Wróbel (Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim Oddział w Tomaszowie Mazowieckim) – *Powstanie i działalność „Solidarności” w Tomaszowie Mazowieckim w latach 1980-1981*

Dr Ewa Rogalewska (OBEP IPN Białystok) – *Rola „Solidarności” w aktywizacji społeczności lokalnej Tykocina w latach 1980-1981*

Dr Małgorzata Choma-Jusińska (OBEP IPN Lublin) – *O lokalnym społeczeństwie obywatelskim na przykładzie Chełmszczyzny w latach 1980-1981*

Dyskusja

Panel III: Odrodzenie się „Solidarności” (1988-1990)

Dr Krzysztof Sychowicz (OBEP IPN Białystok) – *„Solidarność” Łomży i Zambrowa wobec przemian lat 1988-1989*

Artur Kubaj (OBEP IPN Szczecin) – *Stanisław Możejko pomysłodawca komitetów założycielskich „Solidarności” na drodze do relegalizacji Związku*

Zbigniew Bereszyński (Opole) – *„Solidarność” w Hucie Małapanew w Ozimku w latach 1987-1990*

Renata Gieszczyńska (OBEP IPN Białystok) – *Odbudowa struktur zakładowych „Solidarności” w Miejskim (Wojewódzkim) Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Olsztynie*

4 grudnia

9.00-10.45 – obrady w panelach równoległych: I i III

Panel I: „Solidarność” w okresie legalnym (VIII 1980-12 XII 1981)

Dr Przemysław Wójtowicz (OBEP IPN Gdańsk) – *Trudna koegzystencja – relacje pomiędzy MKZ NSZZ „Solidarność” w Grudziądzu i Toruniu w okresie 1980-1981*

Przemysław Zwiernik (OBEP IPN Poznań) – *„Solidarność” w Jarocinie w latach 1980-1981. Między Poznaniem a Kaliszem*

Agnieszka Klarman (OBEP IPN Wrocław) – *Ruch solidarnościowy w małych ośrodkach Ziemi Kłodzkiej*

Dyskusja

Panel III: Odrodzenie się „Solidarności” (1988-1990)

Ewa Chabros (OBEP IPN Wrocław) – *„Solidarność” na Ziemi Dzierżoniowskiej 1988-1989*

Dr Krzysztof Osiński (OBEP IPN Gdańsk) – *Bydgoska „Solidarność” w okresie wyborów czerwcowych 1989 r.*

Karol Nawrocki (OBEP IPN Gdańsk) – *Elbląski Komitet Obywatelski przed, w trakcie i po wyborach z 4 czerwca 1989 r.*

Dr Krzysztof Nowak (Uniwersytet Śląski) – *Specyfika regionalna a aktywność niezależnego ruchu związkowego i opozycji politycznej na Śląsku Cieszyńskim w schyłkowym okresie PRL*

Dyskusja

11.00-12.40 – Referaty podsumowujące

Dr Łukasz Kamiński (BEP IPN Warszawa, Uniwersytet Wrocławski)

Dr Grzegorz Waligóra (OBEP IPN Wrocław)

12.40 – podsumowanie i zamknięcie konferencji

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

foto #1

